№669 ۱۹۱۱ سنه ۱۲ آپریل — سهشنبه — ۲۵ ربیع الاخر ۱۳۲۹ سنه ۶۶۹ نچی نومر

ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ“
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ“ № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“.
Russie, Kazan, redaction
„Julduz“.
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

Научный архив Института языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР
Фонд
Опись

یولدز

آلتنچی سنه

«یولدز»
یکشنبه، سهشنبه و پنجشنبه کونلرنده هفتهده اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریده ترکیهدر.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتی آی اوچون ایکی صوم، اوچ آی اوچون بر صوم ۲۰ تیینده.
آدریس آلماشدرو ۲۸ تیین.
ادارهسی پچهن بازارنده «بلغار» مسافرخانهسنده ۱۹ نچی نومرهدهدر.

بوحعالتیریه بلوی تلهوچیلرکه زور بایلق
بوخغالتیریه
بو کتابده کانتورسکی کنهگهلرنڭ فورماسی کورگازلوب بوخغالتیریه علمنی آچق تاتارتلنده هر بر یازو طانوغان کشی آڭغارلق ایتوب اوگرهتلگان. شونلقدین هر سوداگر هر کیبتچی بر نسخهسنی قولنده بولنورغه تیوشلی. زور قولده ٤٣٢ بیتلی. بهاسی ۱ صوم ۷۵ تیین پوچته ایله ۲ صوم
آدرس: Казань „Маарифъ“

کریموف، حسینوف وشرکاسی نڭ اورنبورغدهغی
کتاب مغازینی
زاکازلرنی بیك دقت ایله حاضرلهب کونی ایله بیبهره. عربچه ترکچه تورلی فنلردن مکتب و درس کتابلری، مطالعه اوچون ادبی فنی رسالهلر، روسچه تورلی حکومت مکتبلری اوچون درس کتابلری و پراغراملر. مطالعه کتابلری، مشهور روس محررلرینڭ بتون اثرلری هم رسملری کلیته موجوددر. روسچه اسامی الکتب تیزدن باصلوب چغاچق. زاداتکهسز نالوژ بیبهرلمی.
آدریس: Оренбургъ یاکه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К о.

زاغرانیتسهدن مخصوص اشلهنوب کیلدی شاعر عبدالله افندی توقایف نڭ
رسمی
بهاسی بر ملهب ۵ تیین. صاتار اوچون کوبلهب آلدروچیلرغه تنزیل یاصالور.
تیزدن باشقه مشهور کشیلرنڭ رسملری اشلهنوب کیلهچك.
آدریس: Казань „Сабахъ“

تجارتخانه برادران کریمفلر. قزان، اورنبورغ، اوفا

قاموس الاعلام	۲۱ صوم
تاریخ جودة افندی اعلا مجلد	۱۷ „
الاغانی مع الفهرس	۲۲ „
آوروپاده بر جولان	۸ „
تاریخ عمومی مرادبك	۸ „
اعلام الموقعین	۷ „

پوچته ایله هر طرفقه نالوژنی پلاتوژقیلوب یباره در. لکن صومینه ۲۵ تیین زاداتقه کوندرورگه تیوش زاداتقهسز زاکازلر قبول ایدلمیدر. زاداتقهغه پوچته مارکهسی مقبولدر.
Казань, Оренбургъ, Уфа, Бр. Каримовмы.

ایلیکتروتیاتر
«سۋیت»
مسکاوسکی اورامده، آشچیغلوف یورطنده
سیانس هر کون کوندز ۲ ساعتده باشلانا.

آپریل ۱۱ ندن ۱٤ ینه قدر دوشنبه، سهشنبه و چهارشنبه کونلرده کورسهتلهچك رسملر:
۱) فرانچیسکهدی-ریمینی (دراما) ۲) جیز باشلی یلان هم یابالاق (طبیعتدن کورنش) ۳) ایکی پالتا (طوقتاوسز کولکی) ٤) دیگگز رازبوینیکلری (قوتلی دراما) ۵) اوچا طورغان اتلرنی آولاو (طبیعتدن کورنش) ۶) ماکس لیندرگه اویلهنو نصیب بولمی.

کارتینهلر دوشنبه و پنجشنبه کونلرده آلماشنادر.
آنتراکت وقتلرنده هم سیانس وقتنده بیش کشیدن مرکب استرونی آرکیستر هر تورلی مسلمان کویلری اوینایاچقدر.

خودوژستۋیننی ایلیکتروتیاتر
„بوف“
یۋانگیلیستوۋسکی اورامده ابراهیمفلر (بختیارلر) یورطنده

آپریلنڭ ۱۳ ندن ۱۶ نه قدر چهارشنبه، پنجشنبه هم جمعه کونلرده کورسهتلهچك کارتینالر:
۱) شرق چهچکلری (دراما) ۲) قوش اویالری (طبیعتدن) ۳) أدیب-محرر (کولکی) ٤) اوط صالوچی قاراقلار (دراما) ۵) أنکای ایله أنکای اویده یوق (کولکی) ۶) تالستوحیناغه اسسی (کولکی).
بو کونلرده تیاتر کوندز ساعت ۱۲ دن کیچ ۱۱ گه قدر آچق. آنتراکت وقتلرنده مخصوص آرکیستر ملی کویلر اوینیدر. اورن بهالری اوّلگیچه-عادی.

Казань, Книгоиздательству „Гасръ“, № 2
Казань, Ш. Шагидуллину № 10.
Казань, Ш. Шагидуллину № 10.
۱۹۱۲ سنه اوچون
سوداگر کالندارى

Ал. М. Бурляндъ تش مسیبی
آلیکساندر مارکوویچ بورلاند
اورولرنی هر کون ۹ دن ٤ که قدر قبول اینه. نیقولینسکی هم پچهن بازاری اورامنری چاتنده برادران کریمفلر یورطنده.

فرا کسیه احوالندن.
میراثده مساوات.

خاتون قزنی میراث آلوده ایرلر بلان برتیگز حقوقده ایتو مسئلهسینڭ مسلمانلر اوچون فوق العاده مهم بولو احتمالی بار ایدی. مین اوزم اوتکان یاز بو مسئله دوماغه کرگاچ مسلمانلر اوچون زور برحلی مشکل مسئله طوادیب قورققان ایدم. قورقومنڭ سببی شول زاکوننی بتون روسیه خلقینه عمومی ایتهرگه تلهسهلر بز مسلمانلرغه شریعتچه میراث بولونی صاقلاو جمعه یال ایتو مسئلهسی کبی چیتن بر مسئله بولور دیب اویلی ایدم. بزگه بوحقده بلکه قاراگروهلرغنه توگل بلکه صوللرده کادتلرده قارشی طورورلر دیب اویلی ایدم. چونکه بوزا کون مساوات زاکونی بولغاچ کراك قایسی قوم اوچون بولسون خاتون قزلرنڭ میراثده مساواتنی یاقلاماو روس حریتچیلری اوچون ممکن توگل ایدی. شونڭ اوچون بوحقده مسلمان مطبوعاتنده زور بر مسئله چیقاروب علماغه مراجعت ایتهرگهده اویلاغان ایدم. لکن زاکون لائحهسینی یاخشیلاب تدقیق ایتکاچ معلوم بولدیکه قورقورغه اورن قالمادی. بوزاکون شریعتگه خلاف کیلهچك توگل. بوزاکون بتون روسیه خلقینه تعلق ایتهچك توگل نتاکه بوڭا قدر روس قزلری اون دورتدن برینی آلو حقندهغی زاکوندن مسلمانلر مستثنی ایدیلر. بوندن صوڭده تیگز آلو حقندهغی زاکوندن مستثنی بولاچقلر. بوحقده ۱۰ نچی طومده ۱۳۳۸ نچی استاتیه بزنی صاقلیدر.

اول استاتیه ئهیته: مسلمانلرنڭ ترکهلرین تقسیم اوزلرینڭ قانونلری بوینچه یاصالادر

Ст. 1338: Раздѣлъ имуществъ оставшихся послѣ Магометанъ производится по ихъ Закону

بو استانیهنڭ آخرنده بزنڭ ملالرنڭ مال بولوگه مقتدر بولو اوچون شرطلرنی هم سویلیدر. آنسی بزگه بواورنده کیرهکمی. بزنڭ مسلمان قزلرینڭ تیگز میراث آلو حقینه کرمهولرینه بتونلهی «تیگزلك» طرفندهغی یاشلردن خفالانغان کشیلرده بار ایکان. بز مسلمان وکیللرینهنیك دومادن چیقوب تیگزلكنی مسلمان خاتونلرینهده یورتورگه طرشماغانلر ایکان دیلر. مین آلارغه اوزون جواب بیروب طورمی شونیغنه ئهیتهم، شریعتگه قارشی مسلمانلرنڭ حقوقینی روسلاردن تیگزلهتورگه هیچ بر مسلمان وکیلی راضی بولو احتمالی یوقدر. اگرده تیگزلككه بر فتوا برجواز بولسه (مین اوزم شریعتده بوڭا جواز یوق دیب بلهم) علما جییولوب بوحقده بر قرارغه کیلسه، شول وقتدهغنه مسلمان وکیلنه بو تیگزلك زاکونی بزگهده یورتلسهده ضرریوق دیارگه ممکن بولسه بولور ایدی. شریعتده صریح (للذکر مثل حظ الانثیین) دیب طورغان سوز بولغاچ نیچوك مسلمان دیپوتات بوڭا خلاف سوز سویلهمك کیرهك. بونداى اعتراضلر تیراندن اویلامی ئهیتلگان سطحی لیبیرالقلردر. خلاصه: میراث مسئلهسنده بزنڭ اوچون برده اوزگارش بولاچق توگل.

بوحقده اوّلگی مستثنی لقنڭ حاضرده قالوون نیندای حقوقی قاعدهگه بنا ایتکانلرین تفصیلایازوب طورهم اینده. بردن اوزایه ایکنچیدن اوقوچیلرنڭ اکثریتی اوچون فهمگه چیتون بولور.

پخته مسئلهسی.

بوندن کوبدن توگل دومانڭ مالیه کامیسیهسنده ترکستان وکافقاز مسلمانلرینه عائد برزاکون لائحهسی قارالدی. مسئله بوندن عبارت:

حکومت بوندن صوڭ ترکستان وکافقازده چیغهچق مامق (پخته) نڭ هر بر پوددن ایللی تین ویرگو (сборъ) آلورغه اویلایدر.

هر پوددن بوقدر زور نالوغ آلو البته ترکستان مسلمانلرینه بیك آغر کیلهچکدر. بوقدر زور نالوغ هیچ بر وقتده کوریلگان برشی توگل. بونی فنون مالیهده هیچ قبول ایتمی. پراستوی عقل جائز کورمی. بزنڭ بتون حیاتی بو کونده پختهغه باغلانغان، ترکستان دینداشلریمز اوچون اگر بوزا کون

اوته قالسه زور بریوك بولاچقدر. معلومدر که ترکستانده بغته ایگوچی مسلمانلرنڭ کوبسی فقیر بره‌رگنه دیسه‌تینه ییر بلان کون کورگان کشیلردر.

ترکستانده بیك کوب آول کشیسنڭ بتون داخودی قرق ایللی پودپخته بولسه، شول داخودن یکرمی یاکه یکرمی بیش صومن نالوغ أیتوب توله‌رگه لازم بولاچقدر. بولائحه بزنڭ فینانس کامیسیه‌سنده برگنه کشینڭ طاوش آرتق بولوشی بله قبول ایتلدی. بوکامیسیه‌ده اعضامین ومیندن باشقه کافقازیالی خاص‌محدف (اعضابولماسه‌ده) بومسئله کامیسیه‌ده قارالغان وقتده بیك کوب سویله‌شدك. لکن اوڭ طرفلرنی کوندروب بولمادی. مسئله دوماده قارالغان وقتده هم البته خلاف سویله‌رمز. وسلردن هم بزنڭ طرفقه سویله‌وچی کشیلر بولاچقنده شبهه یوق. ترکستاندن تقریبا یالینه سیگز میلیون پود پخته چغا ایکان. شولای بولغانده هر ترکستان خلقی اوّلگی‌دن آرتق دورت میلیون نالوغ توله‌رگه کیراك بولاچقدر. ترکستانده خلق باریسی آلتی میلیون قدر حساب ایتلسه بوندن اوچدن بری واق بالا حساب ایتلسه هر بر زور کشی باشینه هر یل بررو بله نالوغ آرتق بولاچقدر. بو بر روبله ئه‌یتورگه آصات بولسه‌ده هر کمگه هر یل توله‌رگه باشلاغاچ آغیر بولاچغنده شبهه یوقدر.

صدرالدین مقصودف

دیپوتات نطقینه قارشی

بوکونگه قدر مسلمان دیپوتاتلری دوما منبرینه چغوب مسلمانلرغه متعلق مسئله‌لر حقنده نطقلر سویله‌ب مسلمانلرنڭ مقصودلرن بیان قیلالر ایدی. بزده آنلرنڭ سویله‌گان سوزلرن گازیته‌مزده نقل ایده ایدك. دومانڭ بیش یللق عمری اچنده مسلمان دیپوتاتلر اوزلرینڭ سویله‌گان سوزلری اوچون رحمت وتشکردن باشقه بر سوزده ایشتمیلر ایدی. اوشبو کونلرده برنچی مرتبه اولارق دیپوتات نطقندن ناراضی بولوب یازغان مکتوب گازیته‌ده کورندی. اوفانڭ اوچنچی محله‌سنده امام محمدصابر حسنف، صدرالدین مقصودی جنابلرینڭ ٢٦نچی فیڤرالده تنقو وتفتیشلر حقنده دوماده سویله‌گان نطقینه قارشی «روسیه» گازیته‌سنده توبه‌نده‌گی سوزلرنی یازا. مسلمانلر آراسنده‌غی مخالفلرنڭ‌ده سوزلرندن خبردار بولوب طورونی تیبش طابقانلغمزدن حسنفنڭ مکتوبینڭ ترجمه‌سن گازیته‌مزده نقل ایتونی موافق کوردك. حسنف یازا:

«بزنڭ دیپوتات صدرالدین مقصودف، دولت دوماسینڭ ٢٦نچی فیڤرال مجلسنده نطق سویله‌گانلگی استینا گرافیچسکی آنچوتده کورلدی. («روسیه» گازیته‌سینڭ ١٦١٩نچی نومیرینه علاوه)

بو نطقده بعض بر یالغشلقلر بار. آنلرنی توزه‌تو لازم.

١) بو نطقده ئه‌یتلگان: ایسکی مللر ایله یاشلر آراسنده‌غی نزاعلر ترقیات هم اصول جدیده ایله تعلیم حقنده ایمش. واقعده هیچ بر ملا اصل ترقیغه دشمان توگل. آنلر فقط ترقی فلاگی آستنده اخلاق، دین هم عادت بوزولو وقارت‌دین اویره‌توچیلر هم آتا آنالرغه رعایه بتونڭ طارالووینه غنه خلاف. منه ایکی آراده اختلافلر شول جهتدن گنه چغا. اگرده بزنڭ یاشلرمز صوقر تقلیدلك اسیرلگندن آینوب قارت موللالرنی هم محترم کشیلرنی مطبوعات هم سوز ایله سوگودن طوقتاسه‌لر هیچ بر اختلاف قالماياچق.

٢) مقصودف افندی: «اوّلده قارت موللالر کسه‌سینه کره طورغان هر بر صدقه‌لر صوڭغی کونلرده جمعیت خیریه‌لر هم یتیملر فائده‌سینه بیرله باشلادی. قارت موللالر بواشکه تحمل قیلا آلمادقلرندن دانوسلر یاصی باشلادیلر» دی. اگرده واقعده اش آنڭ ئه‌یتکانچه بولسه، اول وقتده البته عیب قارت موللالرده بولور ایدی. لکن مع‌التأسف اش بتونله‌ی ایکنچی تورلی.

هر کمگه معلومدرکه (؟!) حریت حرکتلری زمانلرنده یاشلر کرستیانلرگه ایرك هم ییر وعده قیلدیلر.

ساده‌دل کرستیانلر بووعده‌لرگه اشانوب بوتز قدر وچیلرغه اوزلرینڭ قوچاقلرنده اورون بیردیلر. شولایوق اوزلرینڭ یارم سوادلی یارم ضیالی آدملر ایبذشلرینه اییه‌رب ساده‌دل مسلمانلرنی آلداب آنلرغه؛ تورلی الگوتلر هم خدمتلر کورسه‌تدیلر. اوزلرینڭ مقصودلرینه ییتو اوچون تورلی یوللر ایله قارت موللالرنڭ اعتبارلرن توشورگه باشلادیلر. بونلر اوزلرینه ترقی پرور، فلان، دیگان اسملر بیره باشلادیلر. ساده‌دل مسلمانلر ایکی اوچ فرقه‌گه (صوقر تقلیدچی رادیکال، معتدللر هم کانسیرڤاترلرغه) بولندیلر. بلا وضرر آقچه واعانه‌لرنڭ جمعیت خیریه هم یتیملر فائده‌سینه کیته باشلاونه توگل، بلکه بلاسی شونده‌درکه بوآقچه‌لرنی بعض بر شارلاتانلر، تقلیدچیلر هم ساده‌دل مسلمانلر حسابینه دنیاده طورورغه یاراتقان باشقه‌لر کسه‌سینه کره باشلادی. بوندی شارلاتانلر هم شوندی بوش باشلی وعده‌چیلرنی جوگه‌نله‌و اوچون بلکه بعض موللالر تیپشلی تدبیرلرگه کرشکانلردر هم بر برسندن انتقام آلو اوچون هر ایکی طرفدن‌ده اورنسز دانوس وشکایتلرنڭ بولوونده کوررگه ممکن. گراف بوبرینسکی وغیریلرنڭ بواشکه هیچ بر تعلقلری یوق. بونلرنڭ سببلری بزنڭ اوزمزنڭ آرامزده، بیگره‌کده حریتچیلر آراسنده‌در.

٣) دیستوٚیتلنی استاتسکی ساوٚیتنیك پلاتونیکفنڭ کوندرلووی حقنده مقصودف افندی: «پلاتونیکوف‌ده آنڭ یاننده‌غی کشیلرده تاتارچه بلمیلر ایدی. ترجمان بولغان کشیسی‌ده بیك ناچار بله‌در ایدی» دی. بودرست توگل. دیستوٚیتلنی استاتسکی ساوٚیتنیك پلاتونیکف‌ده آنڭ یانندغی کشیلرده‌مینم فکریمچه، آنلر ایله طانشوب کورشوومه قاراغانده مسلمان اشلرندن بیك یاخشی خبردار آدملردر. حکومتنڭ بونلرنی محمدانسکی دوخاونیه صابرانیه هم مکتب ومدرسه‌لرنی تفتیشکه کوندرووی بیك اورنلیدر. بونڭ اورنلی ایدکن مین پلاتونیکف افندیگه بیرگان داکلادنی زاپیسکه‌مده‌ده کورسه‌تدم. بیگره‌کده بز آنتاکی افندینی مسلمان اشلرندن خبردار طابدق. تفتیش بیك‌نق هم بیك تیره‌ندن یاصالدی. مقصودف اوزینڭ نطقنده ئه‌یتکانچه اوستدن‌گنه یاصالمادی.

م. ص. حسنف

«یولدز»

مسلمانلر اسمندن دوما منبرینه چغوب سویله‌وچی دیپوتاتلر اوزلرینڭ سوزلرینڭ درستلکلرن دلیللر ایله اثبات ایدرگه هر قایوسی مقتدرلردر. صدقه بیرمه‌گانلك اوچون یاشلرغه دشمانلق اظهار قیلغان، دشمانلقلری آرقاسنده یالغان دانوس وافترالر ایله ترقی پرور مسلمانلرنڭ یوزلرن قارالتورغه طرشقان موللاوایشانلرنی صاناب کورسه‌تورگه حاضرلردر. شخصی برسبب اوچون ارتجاعیون فرقه‌سینه کوچکان حسنف، دعواسن نی بله‌ن اثبات ایته‌ر ایکان؟ دلیلسز دعوالر قیلورغه، قوری قووق شارتلاتورغه هر کمنڭ‌ده قولندن کیلور. ساده‌دل مسلمانلرنڭ کسه‌لرن بوشاتوچیلر کملر ایکان؟ بلکه داکلادنوی زاپیسکه‌سنده ملاصابر بونلرنی تفصیل قیلغاندر. بله‌سی ایدی، صابر ملا اول داکلادنی زاپیسکه‌سنده مسلمانلرنی نیندی تهمتلی له‌وشلر ایله صیلادی ایکان.

مرحوم شرف‌الدین حضرت.

جناب خلاق عالم طرفندن هر ذی روح ایچون «موت» کروی مقرر، ومعین اولنمش برقاپودرکه بوخوفناك وانسانی تتره‌تکان قپودن کرماینچه قوتلوب قالو، بنی بشر ایچون نه درجه‌ده اولان انسان اولورسه اولسون بر امر محالدر.

جناب حق‌نڭ ایڭ عزیز، وایڭ محبوب بنده‌لری انبیاء کرامدر؛ وروی زمینده اولاد آدم آراسنده ایڭ بیوك درجه ایله، ایڭ بلند قوت عطا ایتدکی بنده‌لری ده ملوك عظامدر. شول ملوك عظام که غضبلی، وخوفلی برقاراولری ایله مکلرچه آدملرنڭ یوره‌کنده زلزله، وتترمك پیدا ایتمشلردر. لکن انبیا کرامنڭ بو موتدن مستثنی اولماینچه واصل الی الحق اولدقلری کبی، ملوك عظامده اجل‌نڭ شودهشتناك پنجه‌سی مقابلنده همیشه تتره‌مشلر. وخلاص اولمق ایچونده نه قدر بیوك قوتلرگه مالك اولسه‌لرده چاره وعلاج طابمقدن عاجز قالمشلر. زیرا احکام الهیه، وقوانین ربانی حضورنده انسان کم اولورسه اولسون باشنی توبه‌ن صالوب ده عجز ایتمکدن باشقه چاره‌سی یوقدر.

شو «موت» ٧نچی آپریلده اوزبنڭ قپولرینی آچوب آخوند شرف‌الدین حضرتنیده اچریگه آلدی؛ ویاخود خوفناك پنجه‌سینڭ اچینه قصدی. قصدیده بزم یوره‌کلرمزه تأثیرلی ألم وکدرلر القا ایتدی.

قلبمزنڭ ایڭ حساس، وایڭ اورتا ییرندن حس ایتدکمز شوکدر وتأسفلر شرف‌الدین حضرتنڭ مطلقا موتی ایچون دگل. چونکه «ارجعی» امرینه لبیك دیه‌رك کافه‌مزنڭ ایڭ آخیرده اچه‌چك شربتی؛ وکره‌چك ایڭ صوڭغی قپوسی؛ شربت اجل ایله موت قپوسیدر. بلکه عمرینڭ ایڭ عزیز، وایڭ وقتلی، وایڭ قیمتلی، وایڭ، اشلکلی، وبیوك بر تجربه صوڭنده ملتینه خدمت ایتدکی بر زمانده وقتسز کلمش وفاسز موتی ایچوندر.

مرحوم معلوماتلی، تجربه‌لی، آچیق ودوغری فکرلی، وآچیق سوزلی، وقوهٔ قلمیه‌گه مالك، ناموسلی برذات ایدی. یقیندن طانوب بیلدکم ایچون بوذاتنڭ ضیاعی ایچون جدی اوله‌رق متأسفم. هیچ شبهه‌سز قزان اوزینه کیره‌کلی، بیوك بر آدمندن جدا اولدی، آیرلدی. همده مڭگولك بر آیرلو ایله آیرلدی. جناب الله قبرینی روضة من ریاض الجنة ایده‌رك؛ روحنی همیشه شاد ومسرور ایلیه. ومرحومنڭ باقی مانده: مخدومی ایله عفتلو زوجهٔ محترمه‌لری خانمگه صبر جمیللر عطا ایدوب؛ قلبلرنده اولان کدرلرنی مبدل سرور ایلیه.

منهاج‌الدین یوسف.

یاڭا اثرلر

«مصیبت فخرالدین» مترجمی عماد افندی نوغا یبیکف‌نڭ «باشلانغچ» نام اثری میدانغه چقدی.

بو، جیگل قولدن یازلغان حکایه وپییه‌سه یاکه مکتب وقرأت کتابی توگل، بلکه یازومزنڭ مهم برجهتن توزه‌تو اویی بله‌ن قلمگه آلنغان، مؤلفنڭ اوزظننچه، بیك جدی، حتی استقباللی بر اثردر.

بز موڭارچی «قره باش» قه اییه‌روب، «حرف مد اوچ: واو، الف، یا» دیب یوری ایدك.

عماد افندی شوڭا قارشی زور صوغش آچا: — یوق، اول اوچکنه توگل — اون‌ایدی. هم اوزینڭ دعواسینه موافق روشده، مرحوم قیوم ناصری یاردمی ایله، اون مدنی طابوب چغارا. اوسته‌وینه تاتار حرفینڭ برخاصه‌سندن بولغان قلقله‌غه مخصوص حرف‌ده آرتدره.

بواثر — «باشلانغچ» نڭ باشنده شول یاڭا مدلر کورگه‌زلگانده، بتون کتاب شول یاڭا املا ایله یازلغان. شونلقدن حاضرگی املامزغه، اویره‌نوب کیلگان بزنڭ کوزلرگه بوکتاب یاتراق طویولا، طانوبده چیتره‌ك بولا.

کتاب چوبچو بار؛ دفعة قاراغانده قطای یاکه یهودی یازوینه ده اوخشاب کیته. حرفمز، املامز هم طاوشلرمزنڭ نی حالده بولوون آچیق کورمك اوچون بو اثرنی هر کمگه توصیه قیلام.

کتابنڭ قاغلغان مسئله‌سی یاڭشوق اوٚلکان هم مهم مسئله. مؤلف اول مهم مسئله‌نڭ عهده‌سینه کیله آلغانمی، مرنڭ آرتدرغان مدلری، حرفلری عملگه یارارلقمی ئه‌لله یرقسه «ئه‌نه چیچی به‌ره‌نگی که‌جه‌سی منه «تحریر مرأة» ترجمه‌سی!

دیگان توسلی بولوب قالغانمی — بوحقده آیورم ومفصل ایتوب یازونی ایکنچی وقتقه قالدروب طورام.

اثر معارفده صاتلا. بهاسی اون تین.

عبدی

خارجی خبرلر

آلبانیه فتنه‌لری — بو کونلرده باب عالی قاراطاو حکومتینه نوطه یبه‌روب، آلبانیه‌ده عصیان قیلغان آرناودلرغه یاردم ایتووینه پروتیست یاصاغان هم چورناگوریه آفیسه‌رلرینڭ عاصیلر آراسنده بولولرینه ناراضیلغن اعلام قیلغان. قاراطاونڭ خارجیه وزیری باب عالیگه بیرگان جوابنده آرناودلر آراسنده چورناگوریه آفیسه‌رلرینڭ بارلغی حقنده‌غی خبرنی تکذیب ایتکان وشونڭ ایله برابر عاصیلر اچنده تبعه‌لرینڭ بارلغن ویوقلغن تیکشرتورگه قرار بیرگانلگن اعلام قیلغان.

آوٚستریه گازیته‌لرنده روسیه ایله برگه باشقه برنیچه دولت چورناگوریه‌نی آلبانیه اشلرینه قاتشمورغه قرار بیرگانلر، دیگان خبرلر یازلغان ایدی. قاراطاونڭ خارجیه وزیری اول خبرنی‌ده رد وتکذیب قیلدی. — «چورناگوریه بوخصوصده بی‌طرفلقنی اختیار ایته‌چك» دیدی.

تیلیگراف بوینچه آلنغان خبرلرگه قاراغانده حاضرگی کونده قاراطاونڭ آلبانیه‌غه یاقن بیرنده‌گی پودگوریسا شهری عسکری لاگیر حالینه کرگان. آلبانیه‌دن قاچوب کیلگان آرناودلر — خاتونلر، بالالر هم اسیر ایتوب آلنغان ترك عسکرلری مذکور شهرگه طولغانلر. شهر اوراملرینڭ کوبسی آذ-ی کشیلر ایله طولی ایکان. ٣٥له‌ب مجروح پودگوریسانڭ عسکری شفاخانه‌سینه آلنغان. بوآراده حسینیه هم اشقودره شهرلرندن عاصیلرنڭ بیلغان بیرلرینه طابا ایکی فرقه ترك عسکری کیتکان. کاتولیکلرنڭ پاسخه بایراملری کرگانلکدن، صوغشلرنڭ برنیچه کونگه قدر طوقتالوب طوراچغن یازالر.

آلبانیه‌ده ترکیه عسکرینڭ باش کامانديری شوکت طورغود پاشا عاصیلرنی اوچ طرفدن چولغاب آلورغه هم آنده‌غی فتنه‌لرنی برده قوزغالماسلق ایتوب باصارغه قرار بیرگان. چورناگوریه حکومتی آلبانیه اشلرینه قاتشماياچغن رسمی صورتده اعلان ایتسه‌ده، حاضرگی کونده آنده تورلی کیگاشلر یورگانلگنده شبهه یوق. کارول نیکولای بوکونلرده اسکوبشچینا (دوما) نڭ غیر عادی مجلسلرن یاصارغه قرار بیرگان. کیڭاش ایتله‌چك مسئله‌لری یاشرن طوتلسه‌ده، آلبانیه اشلری حقنده‌مذاکره بولو احتمالن یازالر.

فاس — فاس شهرنده محاصره قیلنوب آلنغان عسکرلرنڭ آزقلری هم پوله وجه‌ده‌لری بته باشلاغان. هر تورلی کیره‌کلی نه‌رسه‌لر ایله کاروانڭ فاسقه کیلورگه یولغه چققانلغی حقنده خبر آلنسه‌ده، هنوز کیلوب ییته آلماغان. کاروانڭ اختلالچیلر قولینه توشکانلگندن شبهه‌له‌نه‌لر. فرانسیه‌نڭ فاسقه عسکر یبه‌رورگه قرار بیرگانلگی گازیته‌مزده یازلغان ایدی. بو اش گیرمانیه‌نڭ ناراضیلغن موجب بولدی. گیرمانیه گازیته‌لری فرانسیه‌نی عیبلیلر. — «فرانسیه حکومتی فاس سلطانی مولای حفیظ نی اوز قولنده طوتار اوچون، فتنه‌لرنی اوزی چغارتا» دیلر. بوخصوصده فرانسیه وگیرمانیه حکومتلری آراسنده‌غی اختلافنڭ زورغه کیتو احتمالی تیلیگراف خبرلرنده کورندی.

آلبانیه — آرناودلرنڭ باشلقلری اوشبو نه‌رسه‌لرنی بیرونی طلب ایتوب، باب عالیگه خبر یبه‌رگانلر: ١) آلبانیه‌غه آفتانومیه بیرورگه. ٢) مکتبلرده هم آلبانیه‌ده حکومت مؤسسه‌لرنده آرناودتلن کرتورگه هم آلبانیه‌ده‌غی شهرلرگه گوبیرناطورلرنی آرناودلردن تعیین ایته‌رگه. ٣) آلبانیه‌دن کیله طورغان وارداتنی اوز کیره‌کلرینه صرف ایته‌رگه هم ٤) صلح زمانده آرناودلرغه عسکر خدمتن آلبانیه‌ده ایتدرورگه.

❖❖

مشهور عیسی بولاطیناس ینه‌دن عاصیلر طرفینه آوشقان هم اوزینڭ ٦٠٠ قدر تبعه‌سی ایله حسینیه شهرینه هجوم ایتوب، قائممقامن قولغه آلغان.

میکسیکه — میکسیکه‌ده آگوآ پییت شهری یاننده ینه‌دن بیك زور صوغشلر بولغان. آتقان پوله‌لر قوشمه جمهوریت اچینه قدر اوچوب کیتکانلر. دوگلاس شهرنده پوله‌لر برنیچه کشینی جراحتله‌گانلر. اوشبو سببدن آمیریکه‌نڭ میکسیکه اشلرینه قاتشو احتمالن یازالر. حاضرده آمیریکه حکومتی میکسیکه چیگینه بیك کوب عسکر کیتروب قویغان. میکسیکه جمهوریتینڭ رئیسی دیباز اختلالچیلرغه قارشی طورودن تمام عاجز بولغان. عسکری بیتمه‌گانلکدن، فدائیلر فرقه‌سی تأسیس ایتو حقنده خطابنامه طاراتقان ایکان. سوزن طڭلاوچیلر طابلماغان.

قوشمه جمهوریت حدودنده برنیچه مرتبه بولغان محاربه‌ده اختلالچیلر حکومت عسکرینه غالب کیلگانلر. اختلالچیلردن ٢٠ قدر کشی ئولگان هم جراحتله‌نگان حالده عسکرلر ٣٠٠له‌ب مقتول ومجروحلرن هم ایکی طوبلرن صوغش میداننده قالدروب کیری چیگه‌رگه مجبور بولغانلر. آگوآپییت شهری یاننده اختلالچیلر ایله عسکرلر آراسنده ینه‌دن محاربه‌لر باشلانغانلغی تیلیگراف خبرلرنده کورندی.

میکسیکه‌ده طوروچیلرنڭ آمیریکه تبعه‌لرینه دشمانلانولرندن هم آنلرغه ضرر ایتولرندن قورقوب، قوشمه جمهوریت رئیسی طافت آمیریکه عسکرن میکسیکه اچینه کرتو حقنده‌غی فرمانغه حاضرگه امضا قیلمیچی طورورغه مجبور بولغان.

ایتالیه — بو آراده ایتالیه‌نڭ میسسینه، ریجییو، کاتانیه هم سیراکوزی ولایتلرنده شوندی عجیب واقعه بولغان. کیچکی ساعت ٧ده کینه‌تدن هوا بوتونله‌ی یاقتروب کیتکان. ایکی مینوت قدر وقت اچنده کوندز شیکللی یاقتی بولغان. صوڭره سونوب ایکی مینوت قدر طورغاچ، بریولی برنیچه داری بازی شارتلاغانغه اوخشاولی بیك قوّتلی طاوش ایشتلگان. شارتلاونڭ قاتیلغندن ته‌ره‌زه‌لر سالکنگان، کشیلر «قیامت ییتدی آخری» دیب اوراملرده چاوب یورگانلر.

کاتانیه شهرنده‌گی رصدخانه‌نڭ پرافیسوری ریکوبوطوغریده هیچ‌ده قورقورلق اش بولماغانلغن، فقط ٧٠ چاقرم قدر مسافه‌ده بیك زور میتیورنڭ (یولدز واتغینڭ) ییرگه کیلوب توشووی سببلی یاقتیلق هم شارتلاو واقع بولغانلغن سویله‌گان.

ترکیه — بو کونلرده کرید آتاونده‌غی مأمورلر مسلمان قاضیینڭ حکمن اجرا ایتودن امتناع ایتکانلر ایکان. باب عالی بوحقده حامی دولتلرگه پروتیست تیلیگرامی یوللاغان. تیلیگرامنده کریدده‌گی مأمورلرنڭ شریعت ایله عمل قیلوغه قارشی طورولرندن شکایت

ایتكان. حامی دولتلر بوخصوصده اوزلرینك ایلچیلری آرقلی كریدحكومتینه خبر ییبه‌ره‌چكلرن اعلام قیلغانلر.

◆◆

فرانسیه‌ده یاشرن كاغزلرنی صاتوده متهم بولوب قولغه آلنغان میمون‌نك استانبولده بیك زور خیانتلر قیلغانلغی معلوم بولغان. سابق سلطان عبدالحمیدنك كییه‌وی محمود پاشانك قاچووینه اول یاردم ایتكان. بر وقتده تركیه‌نك صدر اعظمی‌ده آلدارغه یورگان. تنتو وقتده آنك یانندن صوكغی ١٥ یل اچنده تركیه‌نك آرخیفلرندن آلنغان بیك كوب كاغزلر طابلغان.

داخلی خبرلر

واردات ومصارف - ١٩١١نچی یلنك واردات ومصارف اسمیته‌سی دوماوصاؤیتده قبول ایتلگان روشده ٥نچی آپریلده پادشاه حضرتلری طرفندن تصدیق ایتلدی.

اسمیته‌گه قاراغانده عادی داخود - ٢،٧٠٧،٧٠٨،٨٢٧ صوم، عادتدن طش داخود - ١٢،٤٠٠،٠٠٠صوم، بتون داخود ٢،٧٢٠،١٠٨،٨٢٧صوم حساب ایتلگان. بتون راصخود - ٢،٧٢٠،١٠٨،٨٢٧ صوم تخمین ایتلگان.

راصخودنك ٤٥٢،٢٩٥،٨٣٠صومی ١٨٨٤نچی یلنك ٥ پراسینتلی رینته‌سن توله‌ب آلورغه، ١٨٦٧نچی یلغی موسكؤا یارصلاف تیمریولینك ٥پروسینتلی آبلیگاتسیه‌سن، وباشقه بورچلرنی توله‌رگه تعیین ایتلگان.

بویل روسیه‌نك بودژیتی خیلی موفقیتلی بولدی. بوندن ایكی-اوچ یل اوّلگی بودژیتلرده داخودقه قاراغانده راصخود آرتق بولا ایدی. اما بویل ٤٥میلیون‌دن آرتغراق داخود آرتوب قالدی. شول آرتقان ٤٥ میلیوننی ایسكی بورچلرنی توله‌و اوچون تعیین ایتدیلر.

دوما اشلری- دولت دوماسی پاصخه تعطیلندن صوك، اوكته‌برچیلر پلانینه قاراغانده، اوشبو لائحه‌لرنی قاراو ایله مشغول بولاچقدر.

١) ژولستنوی صودحقنده‌غی لائحه قارالوب بته‌چك.

٢) استراخاوانیه حقنده‌غی نظام لائحه‌سی هم شونك ایله اوك برگه بودژیت قاعده‌لری.

٣) اورنده‌غی كشیلرنك گراژدانسكی هم اوگالوژنی اشلر حقنده مسئولیتلری.

٤) پولشه حكمدارلغنده شهر حالقی یاصاو.

٥) خولما حقنده‌غی نظام لائحه‌سی.

٦) فینلاندیه نظام لائحه‌سی.

٧) عادتدن طش حالتلر.

٨) روسپیسنی وجودكه چغارو.

٩) حریت شخصیه.

كریژیتسكی - روسیه‌نك مشهور رساملرندن كریژیتسكی‌نك پیتربورغده آصلوب اولگانلگی خبر ایتلگان ایدی.

بو محترم رسامنك اولووی روس مطبوعاتنده كوب مقاله‌لر یازلوغه سبب بولدی.

كریژیتسكی حاضر ٥٣ یاشلك بركشی. اوتكان سنه خودوژستؤا اشی ایله شغلله‌نگانلگینه ٢٥ یل طولو مناسبتی ایله یوبیلی یاصالغان. اوزعمرنده بر مكله‌ب رسم یاصاب خیلی آقچه وشرف قازانغان.

آنك رسملری بیك قیمت بها ایله تورلی موزه‌خانه‌لرگه آلنغان. شول اش آرقاسنده اوزینه زور صوما یاصاودن باشقه بیك كوب ییرلرگه اعانه‌ده بولنغان.

مؤنه شوشی كشینك كینه‌تدن قتل نفس قیلورغه اویلاوینه سبب بولغان نرسه‌نی پایتخت گازیته‌لری اوشبو روشده نقل ایته‌لر.

كریژیتسكی صوكغی آكادیمیه ؤیستافكه‌سینه یازنی تصویر ایتكان بر رسم قویغان. اشله‌و جهتندن بیك آور بولغان بورسمنی كوروب، كریژیتسكی‌نك دشمانلری‌ده اشندن ممنون بولغانلر. بو رسم صوكندن موزه‌خانه‌گه آلنغان.

فقط كراؤچینكو اسملی بر انتقادچی بو رسمنی، برووژار اسملی خودوژنیك‌نك رسمندن اوغرلانغان دیب بر گازیته‌ده یازوب چغارغان. هم پرووژارنك رسمی ایله كریژیتسكی‌نك رسمن هر ایكیسن برگه یه‌نه‌شه قویوب بر گازیته‌ده باصوب چغارغان. هر وقت حقلق ایله بارا طورغان كریژیتسكی‌گه بوتهمت بیك آور كیلگانلكدن، دوستلری حكم حكمی یاصارغه قرار بیرگانلر. هم تیز كونده حكم‌ده بولاچق ایكان.

كریژیتسكی‌نك ئه‌یتووینه قاراغانده، اول پرووژارنك مذكور رسمن كورگانی‌ده یوق. فقط تصادفی اولارق هر ایكیسی بر توسلی بولوب چققان. حكم البته كریژیتسكی‌نك عیبسزلگن اظهار ایته‌چك ایكان. لكن بیچاره خودوژنیك اول كوننی كوته آلماغان. بركوننی ایرته برله اوزینك رسملر یاصی طورغان بوله‌سنده بر رسمنك باون آلغانده شونك ایله آصلغان. شونك اوچون‌ده دوستلری كریژیتسكی‌نك اولووننده مذكور انتقادچی كراؤچینكو عیبلی دیب یازالر.

٥٠ میلیون میراث - كوبدن توگل گازیته‌لرده، روسیه‌دن كوچكان میخایل ماركؤسكی نام بربای لونده‌نده اولب، ٥٠میلیون صوما قالدرغان هم آنگلیه‌نك ؤارشاؤا كونصولی وارثلرندن اوزلرن اعلام ایتونی اوتنه دیب یازغانلر ایدی.

پسكوف شهرنده ماركؤسكیلر فامیلیه‌سنده بایتاق كشی طابلغان. آنلر همه‌سی شول ٥٠ میلیوننی آلونیتی ایله اوزلرینك نسل نسبلرن تیكشره باشلاغانلر.

شهر اوچیتالرندن برسی بوندن ٣٥-٤٠ یللر اوّل روسیه‌دن میخایل ماركؤسكی نام بربابا سینك یوقغه چققانلغن ازله‌ب طابقان. شونك اوچون لونده‌ده اولگان ماركؤسكی شول یوغالغان باباسی بولورغه كیره‌ك دیب اوشانوب، ؤارشاؤا كونصولینه اوزینك وارثلك حقوقن اعلام ایتكان.

ینه ماركؤسكی نام برچینوژنیك مذكور خبرنی اوقوغاچ، ؤارشاؤا كونصولندن بو خبرنك درست بولوب بولماون صوراغان. لكن كونصول درست توگل دیب جواب بیرگاچ، میراث آلو فرضندن قایتقان.

شولای ده بونك برنچی آپریلده چغارلغان خبر ایكانن بلگانچه بایتاق ماركؤسكیلر ٥٠میلیون میراث حقنده باش واتقانلر.

یاكا گازیته - باكوده ابوذر اوروجف تاتارتلنده كونده‌لك «اقدام» اسمنده بر گازیته چغارورغه رخصت صوراب گرادو ناچالنیك‌كه مراجعت ایتكان.

اطراف خبرلری

كیلم آولی.

اوفا ولایتنده كیلم آولنده امام عبدالله زبیرف كوبدن توگل حبس قیلنمش. بو كشی جای كونی معلملر جییوب اوقوتام دیب بعض گازیته‌لرگه اوزی اعلان قیلغان ایدی. بونك بواعلانی یولدزغه درج قیلنمادی.

ایسرك ملا.

ؤاتكه ولایتنده گلازوف اویه‌زنده (پ) قریه‌سی ملاسینك همان ایسرك بولووندن شكایت قیلوب دوخاؤنی صابرانیه‌غه بیرگانلر ایكان. شول آچودن ایسرك ملا بو اشنك باشنده یورگان محله بایغوراسی اوستندن دانوس یاصاغان. زور مجلس یاصاب حكومتكه خلاف سوزلر سؤیله‌دی وسؤیله‌تدی دیگان. حكومتكه خلاف اش قیلماسه‌لرده، اول بایغورالرن ماقتاب بولمی. ایسرك ملالرده یاخشی كشی توگلدرلر.

ایسرك ملالرنك دانوسقه كرشولری آینو علامتیدر.

مدرسه عالیهٔ دینیه‌ده امتحان. مدرسهٔ عالیهٔ دینیه‌ده ١٦-٢٣نچی آپریلغه‌چه امتحانلر دوام ایده‌چكدر. امتحان بیش صنفده اولوب سیگز افندی اكمال فنون ایدرك مأذونیت شهادت نامه‌سی ایچون امتحان ویره‌چكلر. طالبلرغه تشریف ایدنلر مساعده ایدله‌در. مدرسه اداره‌سی.

مالمژ اویه‌زندن كیلگان برمكتوبده تونته‌ر مدرسه‌سنده‌گی ایكی خلفه‌نك شاكردلری بله‌ن بیك ناچار معامله قیلدقلرن یازالر. حتی بالالرنی قچقروب كولگان وداملا درسنده بحث قیلمغان اوچون بیك نق یاگاقلیلر ایمش. برسی بربالاساباغن بلمه‌گان اوچون اوچ كتابنك قاطرغاسی صنوب بتكانچی یاگاقلاغان. قچقروب كولگان بربالانك خلفه‌سی یاگاقلاغاچ ایكی كون یاگاغی ششوب، وبرسینك قولاغی ایشتمه‌ینچه یورگانلر. بوخبرنی بزگه یازغان كشی: «اگر بوایكی خلفه همانده شولای آچولرینه مغلوب بولوب، گناهسز بالالرغه ظلم قیلولرنده دوام ایتسه‌لر مین ایكسینكده اسم، فامیلیه وآوللرون گازیته صحیفه‌لرنده یازوب بوتون دنیاغه اعلام قیلورمن. بو مظلوملر محكمهٔ عدلیه‌كه شكایت ایتسه‌لرده، تن جزاسی فسخ ایدلگان بو زمانده، خلفه افندیلر تبیشلی جزالرن كوررلر ایدی» دیدر.

تورلی خبرلر.

~ لیباؤاده پورتده اش طاشلاغان اشچیلر یاگادن اشلی باشلاغانلر. فقط آغاچ اصكلادنده اشله‌وچیلرگنه اشله‌میچی طورالر. آنلر ساعتینه ٥٠ تین اش حقی آرتدرونی صوریلر.

~ پیتربورغده ٧نچی آپریلده ایلیكتریك چبغی صورزغانده، ایلیكتریك قوّتی به‌رلوایله ژریدی اسملی اینژینیر اوترلگان.

~ كافكاز صوغشینه اشتراك ایتكان قارت گینیراللردن پاتریك اسملی گینیرال بو كونلرده آدیسده وفات بولدی.

~ موسكؤا میلیونیرلرندن كولاكوف اسملی كشی ٧نچی آپریلده وفات بولدی. بو كشی موسكؤاغه كیلگانده بیك یارلی بولوب، ایك اوّل پلاؤای بولوب طورغان. آندن برآز آقچه جییوب صاتوغه قاتشوب كیتكان. حاضر وارثلرینه ١٠ میلیون صوم سرمایه قالغان.

~ دربندده ٧نچی آپریلده خیلی قوّتلی ییر سلكنو حس ایتلدی.

~ اوقوغان اوچون آقچه تولی آلماغانلقدن كییف اونیؤیرسیتیتندن ٩٠٣ استودینت چغارلغان.

~ اوتكان یل موسكؤا یلغه‌سی آستندن طوب كیسه‌كلری طابلغان ایدی. حاضرگه قدر بونك قایدن كیلگانلگی وكملر طرفندن طاشلانغانلغی معلوم بولمادی. فقط بوكونلرده‌گنه اشنك حقیقتی ظاهر بولدی. ١٩٠٥نچی یلده چووالو وقتنده یامورسكی اسملی پالكوؤنیك وقتدن استفاده قیلوب، طوپلرنی اوزینه آلغانده، بركاپیتان ایله برله‌شوب صوتوبینه طاشلاغان. بواش حاضر معلوم بولغانلقدن معیوبلر هر ایكیسی حكمه‌گه بیرلگانلر.

~ ییكاتیرینصلاف‌ده اوزینك كیبتینه اوزی اوت تورتوب یاندروده شبهه‌لنوب زور سوداگرلردن گولدشتیین طوتلوب حبس قیلنغان. بوكشی یانغندن صوك ٢یوز ملك صوم استراخاوانیه آقچه‌سی آلغان ایكان.

امتحانلر.

مكتب ومدرسه‌لرده بولوب كیچكان امتحانلرنك آیروچه براهمیتنی حائز بولماغانلری یولدزغه درج قیلنمایاچقدر. امتحانلر هر شهر وآولده بولوب طورا ایمدی. بو، عادی براش بولدی. الشهرة آفة حدیث شریفدر. عادی براش ایله اشتهارده نی فائده بار؟

قزان خبرلری

چهارشنبه كون ١٣نچی آپریلده مدرسهٔ مرجانیه‌ده عمومی امتحان باشلانه‌چق.

«مدرسهٔ مرجانیه اداره‌سی»

صویوللری حقنده- قزان شهرنده طوروچیلر اوچون، هرته‌ولكده ٤٠٠ ملك چیله‌ك صوطاوب بیرورگه اوستینه آلغان صویوللری جمعیتینك بیته‌رلك صوطابا آلماغانلغی معلومدر. بوندن مقدم برنیچه ییرده كوبشه‌لرده صو بولماغانلقدن، ایكی آراده یازلغان معاهده بوینچه شهراداره‌سی مذكور جمعیتكه ٣٥ ملك صوم قدر اشتراف صالورغه قرار بیردی. صو یوللری جمعیتی اشترافلرنی یاخشیلاق ایله توله‌رگه راضی بولماغانلقدن، شهر اداره‌سی بو حقده آكروژنی محكمه‌گه مراجعت ایته‌رگه مجبور بولدی. ایمدی تیزلكده بواش محكمه‌ده قارالاچق. شهرگه صو آلنا طورغان كیندرلی آولینك چیشمه‌لری كچره‌یگانلكدن، هرته‌ولكده ٤٠٠ ملك چیله‌ك صو آلورغه ممكن توگل. اوشبو سببدن صو یوللری اداره‌سی شهرنك برنیچه ییرنده آرتیزییان قویولری قازوتقان ایدی. صولری بیك قاتی هم ایزؤیزكه‌لی بولغانلقدن، اچه‌رگه یاراقسز طابلدی. شویله ایسه‌ده، بعض وقتلرده ؤوداپراؤوداداره‌سی مذكور قویولرنك صولرن ییبه‌رگالی. ایمدی حاضرده اول ساریتسن آولینك مقبره‌لری یانینه‌ینه‌دن برآرتیزییان قویوسی قازوتقان هم اول قویونك صوون ؤوداپراؤودقه ییبه‌رورگه قرار بیرگان. بو اش شهراداره‌سن تشویشكه توشرورگه سبب بولدی وشول سببدن حقوق هم صناعت كامیسیه‌لرینك غیرعادی مجلسلرن جییوب، بوخصوصده كیكاش ایته‌رگه لزوم كوردی. مجلسده حقوق كامیسیه‌سینك اعضالری محكمه‌ده اش قارالغانچی صو یوللری جمعیتی ایله هیچ برتورلی اش یورتمه‌سكه هم مذكور قویونك صوون ؤوداپراؤودقه قوشدرماسقه كیكاش بیردیلر. صو یوللری جمعیتینك دیریكتوری اوپراؤانك صناعت شعبه‌سینك مدیری گویشوف ایله سویله‌شكان وقتده شهر اداره‌سی رخصت بیرمه‌سه‌ده، آرتیزییان قویوسینك صوون چیشمه‌صووینه قاتشدروب ییبه‌ره‌چگن اعلام قیلغان ایكان. مجلسده صویوللری جمعیتی ایله بیك صاقلانوب اش قیلورغه هم آنك اشلی طورغان اشلرن قانون بوینچه تفتیش قیلوب طورورغه قرار بیردیلر.

اشچیلر حالندن - لوئی زالم شركتی طاشكندشهرنده اینتیندانتستؤاغه قویار اوچون، ایتكلر هم كییملر تگه‌رگه كارخانه آچقان ایدی. كارخانه‌ده اشله‌وچیلرنك كوبسن قزاندن آلوب كیتكان ایدی. روسیه زاؤودلرینك ترتیبسزلكلری سببلی ماتیریال اشله‌نوب بتمه‌گانلكدن، كارخانه‌ده ٢٥٠ له‌ب ایتك تگوچی اشسز قالغان. كییم تگوچیلرنك‌ده كوبسی اشسز قالورغه مجبور بولغانلر. اوشبو سببدن زالم‌دن باریسی ٩٠٠ قدر اشچینك چغارلو احتمالن پایتخت گازیته‌لری یازالر. اورنلرندن چغارلغانلری حاضرگی كونده بیك محتاج حالگه قالغانلر. اگرده زالم‌نك اوززاؤودنده اشله‌نگان ماتیریال ایله ایتك تگه‌رگه مساعده بیرلسه، خدمتكارلرغه ینه‌دن اش طابلاچق ایكان. شول سببدن بواشكه مساعده صوراب، پیتربورغه اوتنچنامه ییبه‌رگانلر.

جمعیت خیریه‌نك حسابنامه‌سی.

جمعیت خیریهٔ اسلامیه‌نك ١٩١٠نچی یلده اشله‌گان اشلری حقنده‌غی حسابنامه‌سی اداره‌مزگه كیلدی. اوشبو حسابنامه‌گه قاراغانده ١٩١١نچی یلنك غینوار باشنده جمعیتنك اعضالری ١٥ فخری، ٤٧عمرلك ١٧٧ حقیقی هم ٢٥نظامنامه‌نك ٧نچی ماده‌سی بوینچه صایلانغان قزان امام‌لرندن عبارت بولغان. جمعیتنك اون اعضادن عبارت اداره‌سی بدرالدین آپانایف جنابلری تحت ریاستنده اشنده دوام ایتكان. باشقه‌یللرده‌غی كبی جمعیت خیریه‌نك اوتكان سنه‌ده قیلغان خدمتلری قزانده هم اطرافدن كیلگان فقیرلرگه آقچه ایله یاردم ایتودن، فقیر بالالرنی اوقوتودن هم طبی وباشقه‌چه مادی یاردملر بیرودن عبارت بولغان. هیئت اداره جمعیتنك اعضالرن هم سرمایه‌سن آرتدرورغه خیلی زور اجتهاد صرف ایتكان وآنك اجتهادی سایه‌سنده شهر دوماسی جمعیتنك صوكوننده‌غی پریبوتی فائده‌سینه ١٠٠٠صوم، آمبولاتوریه‌غه ٥٠٠صوم، ولایت زیمستواسی پریبوت اوچون، ٣٠٠ صوم، قزان اویه‌زی زیمستواسی پریبوت فائده‌سینه ٢٠٠صوم هم دارالعجزه‌ده ایكی كشینی ایكی آی تربیه ایتكان اوچون، ٢٦ صوم ٤٤تیین بیرگانلر. پریبوتده گلاسنیلردن مرحوم م. ا. علییف نامینه ایكی بالاتربیه ایته‌ر اوچون، شهر دوماسندن ١٥٠ صوم هم میشچانلر جمعیتندن پریبوت فائده‌سینه ٤١صوم ٢٣تیین آلنغان.

قزان امام‌لرینك وجمعیت اعضالرینك طرشولری آرقاسنده جمعیت خیریه‌نك ولادتخانه‌سی فائده‌سینه تورلی همتلی كشیلردن ٤،٠٨٥صوم ٣٦تیین اعانه جییلغان.

جمعیت اداره‌سی بریل اچنده ٣٨ ایر، ٨٧خاتونغه هم ٣٤یتیم بالاغه آیلق هم موقت اعانه‌لر بیرگان، ٦ایر و٥خاتونغه هم ٢شاگردگه وطنلرینه قایتورغه یول مصارفی هم ٦٠ ایر، ٥١خاتون هم ٥٩بالانی دفن قیلور اوچون، آقچه ایله یاردم كورسه‌تكان. ١٩١٠نچی یلنك آلتی آی اچنده جمعیتنك آمبولاتوریه‌سنده ٣١١٩ كشیگه طبی یاردم بیرلگان. بریل اچنده جمعیت خیریه‌نك پریبوتنده ٢٣بالا دائمی صورتده طوروب تربیه‌لنگان، ٦٠بالا مكتبینه كیلوب اوقوغان. ١٩١١نچی یلنك غینوارنده پریبوتده طوروچی ١٨ بالا، كیلوب اوقوچی ٤٨بالا بولغان. مكتبكه كیلوب یوروچی بالالرغه هم پریبوت ایله بریورطده قزلر مكتبنده اوقوچی ٨١ قزغه اوقو كتابلری هم یازو اسبابلری بوش بیرلگان.

بریل اچنده جمعیت خیریه‌نك بارواردانی ١٥،٦٣٢صوم ٥٨تییندن عبارت بولغان ایكان. اوشبو آقچه‌نك ٧٠٨٢صوم ٧٥ تیینی جمعیتنك پریبوتی، مكتبی، دارالعجزه‌سی هم آمبولاتوریه‌سی وباشقه كیره‌كلرینه صرف ایتلوب بتكان. قالغانی ولادتخانه بنا ایته‌رگه طوتلغان.

بوسنه غینوار باشنده جمعیت خیریه‌نك غیرمنقول ملكلرینك صوماسی ٥٨ ملك صوم چاماسنده بولغان.

مجاز طاك

یقتی طاك آط، چق قیاش، سین طارماغكنی جای آغاچ !
تورلی گللر، غنچه‌لر شاد، سینده قوشلر صایراغاج !
سری، قدسی كوچ طابام مین، سایراغاج قوش طاك طوغاج
طاك طوغانده، بار حیاتنی ایتكان اقدس، صاندوغاج
طاك مؤثر، مقدس، طاك حیاتنك باشلغی
طاكده باشقه شادلغم، شادلانغانم كوك : جان طوغاج
بارحیاتنك مبدئی طاك، طاكده معنابار حیات
«ایندی مینم طاك طودی» دیب شاد بولالر، شان‌طوغاج
... ا.قیاس ...

تورلی سوزلر.

دنیاده ایك زور شهرلر.

صوڭغی پیریپیسلرگه قاراغانده دنیاده ایڭ زور شهر آنگلیه پایتختی اولان بیرلین شهریدر. آنده ٧،٤٢٩،٧٤٠ کشی طوروچی بار. آندن قالا نیویورکده ٤،٧٦٦،٨٨٣ کشی. پاریژده — ٢،٧٦٣،٣٩٣، طوکیوده — ٢١٨٦٦٧٩، چیکاگوده — ٢١٨٥٢٨٣، بیرلینده — ٤٠٤٠١٤٨، پیتربورغده — ١٦٧٨٠٠٠، ۋیناده — ١٤٧٤٩٥٧ طوروچی بار.

صوڭغی اون یل اچنده لوندنده ٨٤٨،٣٦٨ کشی آرتقان. حالبوکه شول مدت اچنده، دائما مهاجرلر کیلوب طورو آرقاسنده نیویورکده ١،٣٩٣،٦٨١، چیکاگوده ٤٨٦،٧٠٨ کشی آرتقان. آمیریکه‌ده‌گی بو ایکی شهرده طوروچیلرنڭ بولای تیز آرتووی یاۋروپا شهرلرین بیك کوب آرتقه قالدرادر. اگر حاضرگی شیکللی طوروچی آرتوده دوام ایتسه، ١٩١٢ نچی یلده نیویورکده ٥ میلیون طوروچی بولاچقدر. ایکنچی تعبیر ایله ئه‌یتکانده، آفستر الیه، گریتسیه، بلغاریه، دانیه، نورۋیگیه هم شۋیتساریه‌نڭ هر برەم برەمینڭ بتون خلقندن آرتق بولاچقدر.

١٧٩٠ نچی یلده نیویورکده ٣٣ مڭ کشی بولوب، ١٨٣٠ نچی یلده — ٣١٣ مڭ، ١٨٦٠ نچی یلده — ٨١٤ مڭ، ١٩٠٠ نچی یلده — ٣،٤٣٧ مڭ، ١٩١٠ نچی یلده — ٤٥٠٠ مڭ کشیگه یتکان. بو طریقه آرتووده دوام ایتکانده نیویورك لوندننی ده اوزوب کیته‌چکدر.

آمیریکه‌ده زورلقده ایکنچی درجه‌ده بولغان چیکاگو شهرنده خلقنڭ آرتووی بیگره‌ك ده عجب. بو شهرنڭ اوّل ٤،٤٧٠ کشیسی ایله ١٨٤٠ نچی یلده استاتیستیکه‌گه کرگان. ١٨٦٠ نچی یلده طوروچیسی — ١٠٩،٠٠٠ گه، ١٨٨٠ نچیده — ٥٠٣،٠٠٠ گه، ١٩٠٠ نچیده — ١،٦٩٩،٠٠٠ گه، اما حاضر — ٢،٢٠٠،٠٠٠ گه یتکان.

حاصل طوروچیسی ایڭ تیز آرتقان شهرلر آمیریکه‌ده‌گی شول ایکی شهردر.

باچه و یوتل.

قر، صحرا، باچه واورماننڭ چاخوتکه‌لی کشیلرگه فائده‌لی ایکانی ایسکیدن معلومدر. ناچار هوالی ییرلرده بو آورو تیز ترقی وسرایت قیلا. صاف هوالی اورنده سرایت قیلمی. قیلغانی‌ده قوّتله‌نمی. باشلانسه‌ده، طوقتالا.

لوندن شهری پاریژگه قاراغانده باچه‌لیراقدر. شونده‌ده آیرما بار ایمش. لونده‌نده یوز میتنڭ ایکیسی گنه یوتل آوروودن اوله. پاریژده ایسه، هر یوز میتنڭ بیشسی یوته‌لدن کیته‌لر.

پاریژده خفتلك ایله مشهور دواییه‌ن اسملی جراح یوته‌لگه قارشی چن بر دوا طابقان ایمش. طبیبلر باشده بوڭا اشانماغانلر ایدی. بر نیچه مڭ کشینڭ تمام ترلوودن حاضرگه قبول ایته‌رگه طورالر.

پاریژ.

پاریژ شهرینڭ خلقی ٢،٠٧٦،٣٣٠ کشیدن عبارتدر. بونلرنڭ ١٧٠،٠٠٠ قدری چیت مملکتدن کیلگان مهاجر ومسافرلر ایمش. بو مهاجرلر آراسنده ١٧،٩٢٣ کشی روس، ٤٠ کشی روسیه مسلمانلرندن ٣ نفر تاتار.

بوتون فرانسیه‌ده خارجی مهاجرلر ١،٠٠٣،٨٧١ نفردر. بو حسابدن مجموع اهالیسی ٣٨،٤٥٠،٧٨٨ کشیدن عبارت بولغان فرانسیه‌ده هر ٣٨ فرانسوز باشینه بر چیت کشی طوغری کیله‌در. آلتمش سنه مقدم هر ٩٤ فرانسوزغه برگه خارجی طوغری کیله ایکن.

پاریژده اوقوچی استودینتلر جمعا ١٧،٩٠٢ بکت. بونلرنڭ ١،٦٢٩ی روس، ٢٧٢سی نیمس، ٢٦٦سی رومین، ١٧٥ی مصر عربی، ١٤٤ی ترکیه ترکلری.

خارجیلرنڭ بو یللرگه بیرولدن فرانسوزلرنڭ قورققالری قورقالر. بو نیچه یوز یللدن فرانسوزده غیر فرانسوزلر فرانسوزلرغه غالب کیلولری احتمال، دیلر.

اداره‌دان جوابلر

عارف چالی جنابلرینه: «دانوسچیلر حقنده» شعرگزنی باصو مناسب کورلمی.

قازالیك ملای آثاربایف جنابلرینه: «قازاقستان گازیته‌سی» اوچون خان اوردا‌سننڭ اداره‌سینه مراجعت قیلگز. آنی بز نیچك سزگه بیبه‌ریك؟

سیۋاستوپولك معلم عبدالحکیم الیاسف جنابلرینه: «صوڭ یازلغان اثرلرنڭ همه‌سی کوچرلوب یازلو لازم توگللر. بونلرنڭ عباره‌لرن وترتیب ابوابن چاغشدروب قاراغان کیروك. نی قدر اوزگرتلسه‌ده، بریرنین کوچرلگان کتابلرنی طانو ممکن. بونکادر یازلغان کتابلرنڭ عربیسی مقابله، یاکابر ترتیبنه اسول واصلاح کتابلر چغارو لازمدر. لکن اوّلگی کتابلردن استفاده قیلغان کشی بو استفاده‌سی کتابنده بیان قیلورغه کیروك.

حلیم اسکندرف جنابلرینه: «مقاله‌گز وقتی ایله درج ایتلمچکدر.

ناشر ومحرری: احمدهادی مقصودی.

روسچه‌غه اصول جدید.

١٩١١ نچی سنه «یولدز» نڭ بلاق آلوچیلرینه بهدیه‌طرقچه بوش یوللاملق اوچون اداره طرفندن مناسب عشریه سیستیمی بوینچه ترتیب قیلنغان «روستان» اسملی کتاب باصلوب بتمکده‌در. بو کتاب ایله هرکم معلمدن باشقه اوزندن اوزی روسچه سویله‌شورگه هم روس کتابلرن مطالعه قیلورغه اویره‌نه آلاچقدر. یولدز آلماغان کشیلرگه بهاسی برصوم بولاچقدر.

شرقی قازلق کارخانه‌سی

Восточная колбасная

بر نچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ٥٠ تورلیه‌ب قازلق، کالباسا، باصدرما پشکان ویشه‌گان کالبهونی قازلقلار یاۋروپا اصولنده حاضرله‌نمکده‌در. بیك چیستا و بیك اهمیت بیرلوب حفظ صحتکه موافق روشده حاضرله‌ندگنده، آلوچیلرمزنڭ ممنون بولونده شبهه ایتمیز. کارخانه‌مزده هر تورلی زاکازلر قبول ایته‌مز هم چتدن صوراوچیلارغه صومینه ٢٥ تین زاداتکه یبیه‌رگانلرگه نالوژ قیلوب ده یباره‌در.

تله‌گان کشیلرگه «پریسکورانت» بوش یباره‌در.

شعبه‌سی: اوسیه‌ده‌ۋولژسکی دم صامالیوت پریستلری آراسنده.

Казань, Евангелистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

مانوفاکطور کیبتنه کشیلر کیره‌ك:

١ نچی غورطاوای اشنی یخشی بلوب آلوچی‌نی طانی طورغان، تجربه‌لی، عادل، اجتهادلی، توفیقلی، اخلاقلی، هم‌ده اشچوطنی بله طورغان کشی بولسون.

٢ نچی واق سوده اوچون واق‌سوده‌نی یخشی ایته طورغان، سوداگر، اوتکون، اجتهادلی، اخلاقلی هم‌ده طوغری بولسون.

آدریس: قزان، یولدز اداره‌سی. ص. ل. ح اسمینه.

اوسیه‌ده کیبتده طورو اوچون، روسچه، مسلمانچه بله طورغان ایکی مالای کیره‌ك. پچه‌ن بازارنڭ عبدالله کیلدیشف‌نڭ قازلق کیبتندن

گیمنازیه تمام ایتکان باریشنا، کاسسیرشالقغه اورن ازلی هم روس لسانی اوقوتا.

مسلمانلر آراسنده اوقتوب کوب تجربه‌لر کورگان.

آدرس اداره‌ده

آکوشیرکه‌ـ ماساژیستکه هم چچك صالوچی چیتکه کیتکان ییرندن قایتوب آورولرنی قبول ایته‌باشلادی. بلغارده ٢٦ نچی نومیرده.

اورن ازلی!

١٢ یاشلك بر بالا روسچه هم مسلمانچه یاهشی بله آدریس اداره‌ده

پچه‌ن بازارنڭ آپانایفلر یورطنده صلاح الدین مقصودی دکاننده کون ماللری هم آیاق کییملری آرزان بها ایله‌ن صاتلمقده.

«زمان» کتبخانه‌سی

صاحبی احمدجان بیکمییف طرفندن تویه‌نڭگی زراعت رساله‌لری روسچه‌دن ترجمه ایدلوب بوا زیمستواسی طرفندن نشر ایتلدی. ١) جوغالیوتسیرنا اوله‌نلری ساچو حقنده ٥ تین ٢) باصولردن نیچك یخشی ایگون آلورغه ٧ تین، ٣) چالولارنی یاخشارتورغه ٧ تین، ٤) نیندی اورلق ساچارگه ٧ تین، ٥) تیرسدن باشقه نرسه برله تیرله‌رگه ٧ تین، ٦) سیلیتره ١ تین ٧) ایگونچیلر حالن یاخشورتورغه ٥ تین. ٨) نیچوك یخشی ایگون آلورغه ١٢ تین. بوندن باشقه میدانغه چغوب یتمه‌گه‌ن ٢٠ قدر ترجمه‌سی بولوب قایسی مطبعه‌ده وقایسی تیز کونڭ مطبعه‌گه بیرله‌چکدر. مشهور زراعت عالملرندن کوستیچوف، زوبریلین‌نڭ همه اثرلری وباشقه‌لرنڭده بعض اثرلری ترجمه ایتوله‌در. جیر تیرسله‌و، اورلق ساچو، اوله‌ن ساچو، ماشینا آلو ـ صایلاو وباشقه‌چه زراعت که متعلق مسئله‌لرده کوروب کیڭاش آلورغه تله‌گان کشیگه بوش چیتدن خط ایله صورا اوچیلر ١٤ تینلك مارقه یبیه‌رسه‌لر کیڭاش ومصلحتلر بیرله‌در.

آدریس: Буинскъ Симб. губер. „ЗАМАНЪ“ Бикмѣеву.

قزانڭ بازار بهالری:

١١ نچی آپریلده

لقی یال، قویرق ایله	٧ صوم	— تین
وری صنر یوطی	١٥ «	— »
ی صنر یوطی	٥ «	— «
وری باشماق یوطی	١٤ «	— «
یمنکه یاباقه	٣ «	٥٠ «
بویکه قوری یوطی	٢٦ —	— »
ی آبویکه یوطی	١٠ «	— »
وی قوری یوطی	١٦ «	— «
وی چی یوطی	٦ «	— «
ارق تکه‌سی	— «	٧٠ «
ری صارق روسکی	١ «	— «
برکلسکی صارق	١ «	٢٠ »
کجه	«	٨٠ «
ال قوری یوطی	١٠ «	— «
ی قوری یوطی	٢٢ -	٢٤ «
رصق	١ «	٥٠ »
ار	٢ «	— »
وتنی طای	٤ »	— »
ی کومن	»	٦٠ «
ره کومن	١ »	٤٠ »
وری	٥	— »
ساب مالی یوطی	٦ «	٦٠ »
ی مالی یوطی	٣ «	٤٠ «
رش اوتی	«	٧٥ «
یلفی صوله	— »	٤٨ «
میرکانسکی صوله	— »	٥٢ «
صارق ایتی یوطی	٤ »	٨٠ «
صنر ایتی یوطی	٤-٤٠ ٥ »	٢٠ »
وی مالی یوطی	٨ «	٤٠ «
یکر یوطی	٥ «	٦٠ »
ی مامق	٤٤ «	— »
یری مامق	٤٠ «	— »
ازیونی ایری	٨ «	— »
ازیونی واق قاوریسز	١٢ «	— «
حه قهمکی	١٩	— «

НАИЛУЧШАЯ РИСОВАЯ ПУДРА „ЛЕБЯЖІЙ ПУХЪ“ Т-ва БРОКАРЪ и К° МОСКВА

НѢЖНА НЕЗАМѢТНА И ДОЛГО ДЕРЖИТСЯ НА КОЖѢ.

ایڭ یاخشی دوگی پودراسی «لیبه‌ژی پوخ» نفیس، بلنمه‌سلك هم تەنڭ بیك اوزاق طوروچان

شهر قزانده پچه‌ن بازارنده مسجد قارشوسنده یاڭا آچلدی

کله‌پوش تجارة خانه‌سی

دکانمزده شهر قزانڭ کوب یللر الوغ کیبتلرکه کله‌پوش اشلاوچی برنچی لیك برلن مشهور گرای خالیکوف تحت نظارتنده یاڭا فاسونڭ، هرتورلی توسده هیچ کم رقابت ایته آلماسلق درجه‌ده اعلی لیونسکی قطیفه‌دن زاکاز و آصوبی زاکاز چیگولی هم چیکوسززور وآصوبی زور کله‌پوش‌لر اشله‌نوب آرزان بها ایله صاتلمقده‌در.

هرتورلی زاکازلر قبول ایدلب مشتری‌لرمزنی ممنون ایته‌راوچون اجتهادنی صرف قیلاچقمز چیتدن صوراتوچیلرغه صومغه ٢٥ تین زاداتکه‌نی آلو برلن توقف‌سز قالغانونی نالوژ قیلوب یبیه‌رله‌در. سودامز فقط کله‌پوش برلن بولغانلقدن عزتلو مشتری‌لرمزنڭ راضی بولاچاقلرینه اشانامز.

احترام ایله احمد بیکشییف هم گرای خالیکوف.

آدریس: Казань, Сѣнная Торгово-Промышленное подвор. №. 18 Бикшееву.

قزانده پرالومنی اورامده مودنی مانوفاکتورنی مغازین

عین الدین مؤمنفنڭ

تقدیم قیلادر هرتورلی یخشی مال‌لار

یعنی صوکنه، تریکا، پلوش، جون ویفك ماتیریه‌لر، کسیه باتیستلر هر تورلی یخشی یفك وپینزنسکی شل‌لر هم بیك کوب ترده پالاص داروشکی آدیال هم اسکاتیرلر، کراوات وماتراص‌لر شولایوق کله‌پوش، فس‌لر هم ایر وخاتونلر اوچون اچترخان چواك‌لری

:::==: مذکور مال‌لار توغری بها ایلان بیززاپروص صاتلادر :==:::

تجربه‌لی اوچیتلنیتسا اورتامکتبلرنڭ توبه‌ن صنفلرینڭ پروگراملری بوینچه حاضرلی هم تکرار قیلدره. اوچیتللکه حاضرلی. هیچ‌ده اوقی بلمی طورغان کشیلرگه اصول شفاهیه ایله روس تلی اوقتا. قزخاتونلرنی ایولرینه باروب‌ده اوقتا. یامسکوی اورامده اسمولینسف یورتنڭ اوچنچی نومیره فاتیرده آ. م. ۋایدینوۋا

بلغار

همه نومیرلر ماسلنی کراسکه ایله بویالغان؛ الکتریق ایله یاقتریله، پار ایله جلتوله. جماعتلری ایله کیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر، خاتونلر ایولر ایچون آیرم جلی بدرفلر حاضرلنمشدر نومیرده پوچته تیلیغراف وباشقه یومشلر ایچون خدمتکارلر، اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر ایکی زوززالده، هروقت مسلمان، روس وترکیه غزیته‌وژورناللری موجوددر. آشخانه ماهر آش‌بشروچیلر اداره‌سنده بولوب هروقت حفظ صحتکه موافق طعاملر حاضرله‌نه. بوفیتده هر تورلی مینیرالنی صولو قواصلر باردر. نومیرلر ٥٠ تیندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب کلشو ایله. مال آلوب کیلوچیلرگه اسقلادلر حاضردر. تیلیفون نومری ٧٤٨ حرمتلو مشتریلرمزنڭ توه‌روحیه‌لرینی اویغاتوو، توه سمعیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان اویون ماشیناسی زالنی تزیین ایته‌در.

موزیکالنی ماستیر علاج الدین عین الدین اوغلی سیف الدین قزانڭ پیانینو، میلادیك، استیللا، فارتون، سیمفینیون، پولیفون، سیلیستو، آرون، آریستون وباشقه اوزی اوینی طورغان اوین یاشچیکلری اوچون کاغذ هم قالایدن کیسکان نوتالر حاضرله‌نه‌در زاکاز بیره‌چك کشیلر اوزلرینڭ اوین یاشچکلرینڭ اسمن هم آنده اوینی طورغان نوتالرنڭ اوچه‌ون یبیه‌رگه تیێش. بهالری دانه‌سی ٢٠ تیندن باشلاب ٥ صومغه قدر.

آدریس: Казань, Евангелистовская ул., д. Исхака Мавликеева. Музыкальному мастеру Гилязетдину Гайнутдиновичу Сайфуллину

سودامزنڭ باشلانووی ١٨٦٨ سنه‌ده
تیلیفون نومری ٧٧١.

عین الدین ثابتف

گلاونی اسکلادمز قزانده تیخۆینسکی اورامده اوزیورطمزده.

آتدیلینیه‌مز پچه‌ن بازارنڭ مسجد آستنده

یارمینکه‌لرده: مکاریه‌ده مسجد قارشوسنده اوز کیبتمزده ١٢ نچی و١٤ نچی نومرلرده. اربته‌ده گاستینی رەتده. بوگلمه، مینزه‌له، بری، اوفی، استرلی طاماق، یه‌به‌ی، سمبر، چالی وغیرلرده.

آدریس: Казань, Главный Складъ Гайнутдину Сабитову.

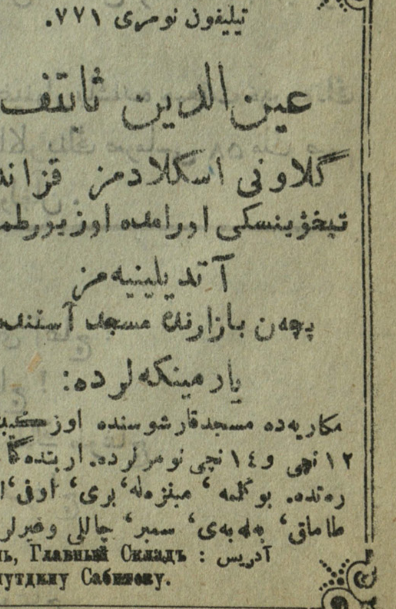

فیرمه‌مز ١٩٠٩ سنه قزانده‌ۋستاۋکه سنده زور آلطون میدال آلدی.

مغازینلرمزده هر وقت آرزان بها ایله صاتلمقده‌در:

چن کنینیل هم یفه‌ك ایله چیگلب اشله‌نگان اعلا طاقیه هرتورلی کله پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجیلی کله‌پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیررگه زاکاز قبول ایتامز.

صومیله ٢٥ تین زاداتکه یبیه‌رگان مشتریلرمزگه هرطرفقه پوچته هم کانطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوبده هیچ توقفسز یبه‌رمز.

یاڭا باصلوب چقدی

بو کتابده تعلیم وتربیه‌نڭ تاایسکی زمانلردن باشلاب قرون اولی قرون وسطی وقرون اخیره‌ده، یقین زمانلرده نیندی اوزگارشلرگه اوچراغانلغی؛ بیداغوغیا عالمنه خدمت ایتکان عالم وفیلوسوفلرنڭ ترجمهٔ حاللری ایله تعلیم وتربیه‌ده طوتقان یوللری ونیندی قانونلر وضع ایتکانلکلری بیك آچق ومحاکمه‌لی روشده بیان ایتلگاندر. قزن شیوه‌سنده یازلغاندر. هربر آتا آنا ایله معلم ومعلمه‌لرگه بیك کیره‌کلی بر کتابدر. ناشرنڭ اوزنده ومشهور کتابچیلرده صاتله‌در.

ناشرنڭ آدریسی: Г. Уфа Николаевская ул. № 41 Абдуллѣ Ибрагимову

تعلیم وتربیه‌تاریخی و دنیانڭ فیلوسوفلری

ترجم وناشری: عبدالله شناسی

بهاسی: ٣٠ تین

پوچته ایله ٣٦ تین

کوبلاب زوراسکیدکه زاداتکه‌سز نالوژ یبه‌رلمی.

Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ مطبعهٔ کریمیه قزان. Электро-Лито Типографія Словолитня Т. Д. "Бр. Каримовыхъ" Казань